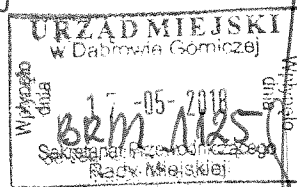

WZA.0003.7.2018.KZ

Dąbrowa Górnicza, 17 maja 2018 r.

Pan Ryszard Harańczyk
Radny Rady Miejskiej
w Dąbrowie Górniczej

W odpowiedzi na Pana interpelację o numerze BRM.0003.2551.2018 z dnia 23 kwietnia 2018 r. dotyczącą utworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej w Dąbrowie Górniczej informuję, iż próba utworzenia ZAZ w naszym mieście podjęta została już w latach 2008 – 2009 przez środowisko pozarządowe, kiedy to powstał "INPEL" Zakład Aktywności Zawodowej z siedzibą przy Al. J. Piłsudskiego 92. Jednak z powodów organizacyjno-merytorycznych ZAZ nie został uruchomiony.

ZAZ jest rozwiązaniem prawnym wprowadzonym ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.). Podstawowym celem działalności ZAZ jest rehabilitacja zawodowa oraz społeczna osób niepełnosprawnych. ZAZ nie ma osobowości prawnej i funkcjonuje jako wyodrębniona organizacyjnie i finansowo jednostka organizatora. ZAZ –y mają status przedsiębiorstwa o charakterze niekomercyjnym, oferują płatne zatrudnienie oraz rehabilitację zawodową i leczniczą. ZAZ-y mogą być zorganizowane przez gminę, powiat, fundację, stowarzyszenie lub inną organizację społeczną.

Dla osiągnięcia powodzenia przedsięwzięcia istotnym jest właściwe określenie przez organizatora Zakładu Aktywności Zawodowej rodzaju działalności wytwórczej lub usługowej wraz z planem oraz zakresem planowanej rehabilitacji zawodowej i społecznej niepełnosprawnych pracowników, liczby pracowników ZAZ z określeniem stopnia ich niepełnosprawności, odpowiedniego personelu zakładu, tj. specjalistów z właściwymi kwalifikacjami. Ponadto organizator ZAZ winien dysponować pomieszczeniami i lokalami dostosowanymi do potrzeb prowadzonej działalności wytwórczej lub usługowej oraz do potrzeb i możliwości niepełnosprawnych pracowników wynikających z ich niepełnosprawności.

Procedura rejestracyjna ZAZ jest długotrwała i nie zawsze dochodzi do skutku, o czym świadczą dotychczasowe doświadczenia miasta wskazane powyżej. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17.07.2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 850) pierwszym etapem związanym z organizacją ZAZ jest złożenie przez organizatora we właściwej jednostce organizacyjnej samorządu województwa wniosku o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych kosztów utworzenia i działania ZAZ, w tym również kosztów działalności wytwórczej lub usługowej. Zgodnie z zapisami art. 28 cytowanej powyżej ustawy podmioty, które ubiegają się o status ZAZ dla utworzonej przez siebie jednostki powinny:

- zapewnić, aby co najmniej 70% ogółu zatrudnionych w tej jednostce stanowiły osoby niepełnosprawne, w szczególności skierowane do pracy przez powiatowe urzędy pracy: z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności ewentualnie z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (z zastrzeżeniem, że będą to osoby, u których

stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, w tym osoby, w stosunku do których rada programowa działająca w Warsztatach Terapii Zajęciowej zajęła stanowisko uzasadniające podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej),

- posiadać obiekty i pomieszczenia użytkowane przez zakład pracy, które odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno - sanitarnych i ciągów komunikacyjnych, a także spełniają wymagania dostępności do nich,
- zapewnić doraźną i specjalistyczną opiekę medyczną, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne,
- przeznaczać uzyskane dochody na zakładowy fundusz aktywności,
- uzyskać pozytywną opinię starosty o potrzebie utworzenia ZAZ.

Właściwa jednostka organizacyjna samorządu województwa powiadamia organizatora o sposobie rozpatrzenia wniosku, a następnie w przypadku pozytywnego jego rozpatrzenia prowadzi z organizatorem negocjacje dotyczące warunków umowy o dofinansowanie kosztów utworzenia i działania zakładu i wysokości dofinansowania ze środków Funduszu.

Po pozytywnym zakończeniu negocjacji strony zawierają umowę, której wymogi określa ww. Rozporządzenie.

Warto podkreślić, że w przeprowadzonym w sierpniu 2017 r. przez Państwowy Fundusz Osób Niepełnosprawnych „Badaniu Zakładów Aktywności Zawodowej” między innymi przeanalizowano szczegółowo liczbę i rozmieszczenie ZAZ-ów na terenie Polski w 2016 r. Z przeprowadzonej analizy wynika, że na terenie kraju funkcjonują 103 ZAZ-y. Największa liczba zakładów znajduje się w dwóch województwach, tj. po 13 w woj. śląskim i podkarpackim. Tak więc dostępność osób niepełnosprawnych do ZAZ-ów na terenie województwa śląskiego jest duża, szczególnie że nie obowiązuje rejonizacja w zakresie przyjęć uczestników. Tym samym z oferty tych ZAZ-ów mogą korzystać także mieszkańcy Dąbrowy Górniczej. Najbliższe tego typu zakłady zlokalizowane są między innymi w: Katowicach, Mikołowie, Bytomiu.

Ponadto z przeprowadzonego ww. badania wynika, że konieczne są zmiany w zasadach funkcjonowania ZAZ-ów, co umożliwi im rozwój, w tym m. in.:

- waloryzacja algorytmu będącego podstawą przekazywania środków PFROON samorządom wojewódzkim na pokrycie kosztów działalności ZAZ,
- zmiana wskaźników zatrudnienia w ZAZ osób niepełnosprawnych z określonymi stopniami niepełnosprawności polegająca na zwiększeniu możliwego odsetka osób posiadających umiarkowany stopień niepełnosprawności, z jednoczesnym uchyleniem ograniczenia dot. określonych rodzajów niepełnosprawności,
- uelastycznienie przepisów dotyczących funkcjonowania ZAZ, a w szczególności przepisów dotyczących finansowania określonych kosztów działalności ZAZ,
- zwiększenia nakładów na finansowanie działalności ZAZ ze środków samorządu województwa.

Pragnę podkreślić, że podjęcie decyzji o zorganizowaniu w naszym mieście Zakładu Aktywności Zawodowej musi zostać poprzedzone dogłębną diagnozą dot. sytuacji osób z niepełnosprawnością kwalifikujących się do tej formy aktywności zawodowej. Aktualnie dwóch uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Dąbrowie Górniczej oraz siedmiu uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej „Otwarte Serca” ewentualnie mogłoby podjąć aktywność zawodową. Jak można zauważyć liczba potencjalnych uczestników do ZAZ-ów na terenie naszego miasta jest niewielka.

Ponadto, zorganizowanie ZAZ wymaga również szczegółowej analizy w zakresie przedmiotu prowadzonej działalności, która winna być prawidłowo określona, aby ZAZ wypracowywał dochody, bowiem zgodnie z art. 29 pkt 2 ww. ustawy ZAZ przeznaczają je na zakładowy fundusz aktywności, z którego finansowana jest pomoc uczestnikom ZAZ dot. ich wspierania, doposażania stanowisk pracy i szeroko rozumianą poprawą warunków pracy oraz rehabilitację.

Pragnę podkreślić, że utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej w naszym mieście uwarunkowane jest pojawieniem się podmiotu, który będzie organizacyjnie i strukturalnie zdolny do prowadzenia tego typu działalności.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA

Iwona Krupa

Otrzymują:

- Biuro Rady Miejskiej
- Wydział Administracyjny, Referat Organizacyjny